

6 Ιουνίου 2013

08 Ιουνίου 2013

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Αθήνα, 08 - 10 - 2013
Αριθ. πρωτ.: 1990**

Ταχ. δ/νση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Μ. - Α. Τσούτσουρα
Λ. Σπυρόπουλος
Τηλέφωνα: 2131364032
2131364405
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: matsoutsoura@ypes.gr
l.spiropoulos@ypes.gr

Προς:
✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:

1. Βουλευτές:
 - κ. Ιωάννη Δημαρά
 - κ. Γαβριήλ ΑβραμίδηΒουλή των Ελλήνων
2. Υπουργείο Εργασίας,
Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας
(με φ/ο της Ερώτησης - & με φαξ) ✓

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Σχετ.: Η υπ' αριθ. πρωτ. 1729/17-09-2013 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Ιωάννης Δημαράς και Γαβριήλ Αβραμίδης, με θέμα «Ως πότε θα διαιωνίζεται η αντιπαράθεση μεταξύ κοινωνικών ομάδων που διαβιούν στον ίδιο χώρο, με το κράτος θεατή; Τι θα γίνει με την μεταχείριση των Ρομά;», κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η πρώτη προσπάθεια οργανωμένης αντιμετώπισης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Έλληνες Τσιγγάνοι χρονολογείται στα τέλη της δεκαετίας του '90, οπότε υιοθετήθηκε (2001) ένα Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης (Ο.Π.Δ.) για την κοινωνική ένταξη των Ελλήνων Τσιγγάνων. Το Ο.Π.Δ. αποτελεί, έτσι, το πρώτο δείγμα εθνικού σχεδιασμού και έρχεται ως αποτέλεσμα του κοινωνικού διαλόγου που λαμβάνει χώρα στην Ελλάδα τη δεδομένη χρονική περίοδο μεταξύ των εκπροσώπων των ίδιων των Τσιγγάνων και των φορέων της Διοίκησης. Ως πρόγραμμα είχε προβλεπόμενη περίοδο εφαρμογής 7 έτη (2002-2008) και οργανώθηκε σε δύο κεντρικούς άξονες προτεραιότητας με έμφαση, πρώτον στις υποδομές στέγασης και δεύτερον στις υπηρεσίες. Στο πεδίο του πρώτου άξονα προτεραιότητας εντάχτηκαν παρεμβάσεις στεγαστικού χαρακτήρα για τη βελτίωση των υποδομών διαβίωσης των Τσιγγάνων στους χώρους διαμονής τους. Παράλληλα, με το δεύτερο άξονα οριοθετήθηκε το πλέγμα των βασικών υπηρεσιών στους τομείς της παιδείας, της απασχόλησης, της υγείας - πρόνοιας και του πολιτισμού - αθλητισμού για την πλήρη ένταξή τους στην κοινωνία.

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Ο.Π.Δ. και σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβλήθηκαν από τις αρμόδιες τοπικές αρχές στο πλαίσιο της χρηματοδότησης έργων βασικών υποδομών στέγασης που υλοποιήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών, στο πλαίσιο του έργου της ΣΑΕ055 «Εκτέλεση εργασιών βελτίωσης της υποδομής των χώρων διαμονής των τσιγγάνων σε ΟΤΑ της χώρας», εγκρίθηκαν έργα συνολικού προϋπολογισμού 94 εκατ. ευρώ. Μέχρι σήμερα έχουν πληρωθεί εργασίες αναβάθμισης των χώρων διαβίωσης των Τσιγγάνων στους Ο.Τ.Α. της Χώρας συνολικού ύψους 61,5 εκατ. ευρώ. Πρόκειται, εν συντομίᾳ, για την εκτέλεση εργασιών αποκομιδής μπαζών, ύδρευσης - αποχέτευσης, οδοποιίας, ηλεκτροφωτισμού και εν γένει ανάπλασης των χώρων διαμονής των Τσιγγάνων καθώς και της χρηματοδότησης - για το σκοπό αυτό - αγοράς ακινήτων. Επιπλέον, το Υπουργείο Εσωτερικών υλοποίησε από το 2002 πρόγραμμα στεγαστικής δανειοδότησης περιορισμένου αριθμού Ελλήνων Τσιγγάνων που διαβιούσαν σε καταυλισμούς ή άλλες κατασκευές που δεν πληρούσαν τις στεγαστικές τους ανάγκες. Το πρόγραμμα προέβλεπε τη χορήγηση 9.000 στεγαστικών δανείων, ύψους έως 60.000 ευρώ έκαστο, με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και με ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής για την απόκτηση πρώτης κατοικίας σε περιοχή της επιλο-

γής των δικαιούχων. Σήμερα, μετά τη θέση σε ισχύ του άρθρου 38 του Ν.4075/2012, το πρόγραμμα ολοκληρώνεται με τη χορήγηση συνολικά 6.670 δανείων.

Αξίζει να σημειωθεί, πάντως, ότι το Ο.Π.Δ. αποτέλεσε πρωτίστως μέσο καθορισμού ενός κοινού πλαισίου στόχων και δράσης θετικής διάκρισης και δευτερογενώς χρηματοδοτικό εργαλείο για τη στήριξη και υποβοήθηση της πρωτοβουλίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στις αρμοδιότητες της οποίας εμπίπτει η λήψη μέτρων για τη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδυνάτων δημοτών, ιδίως δε ο σχεδιασμός και η εφαρμογή προγραμμάτων για την ένταξη των Τσιγγάνων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας (Ν.3463/2006, άρθρο 75 §Ι. ε (5), όπως έχει συμπληρωθεί και ισχύει με το άρθρο 94 του Ν.3852/2010).

Με αφορμή την αναφορά στην απουσία αξιοποίησης των προερχόμενων από την Ε.Ε. κονδύλιων για την υποβοήθηση πολιτικών κοινωνικής ένταξης αποκλειστικά για τους Ρομά, διευκρινίζεται ότι οι παρεμβάσεις στεγαστικού χαρακτήρα που χρηματοδοτήθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών υπέρ των Ρομά κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Ο.Π.Δ., το οποίο ολοκληρώθηκε το 2008 προ της τροποποίησης του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1080/2006 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης περί της επιλεξιμότητας παρεμβάσεων στέγασης υπέρ περιθωποιημένων κοινοτήτων (Κανονισμός ΕΕ 437/2010), αφορούσαν αποκλειστικά στην εθνική συνδρομή των τοπικών αρχών επί προτάσεων και πρωτοβουλιών των τελευταίων.

Ως εκ τούτου, το Ο.Π.Δ. δεν έθεσε ως προτεραιότητα ή βάση του επιχειρησιακού σχεδιασμού τον κοινωνικό διαχωρισμό ούτε στόχευσε στη συμπίεση των δικαιωμάτων ή στην εξάλειψη των στοιχείων διαφορετικότητας που χαρακτηρίζουν το συγκεκριμένο τμήμα του ελληνικού πληθυσμού. Απεναντίας, στόχευσε στην προστασία αυτών και κυρίως στην εξασφάλιση και προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων, εγχείρημα για το οποίο, πέραν της εξασφάλισης επαρκών πιστώσεων, απαιτείται διευρυμένη κοινωνική συναίνεση. Εν όψει δε των ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι η ρυθμιστική παρέμβαση εν προκειμένω του Υπουργείου Εσωτερικών περιορίζεται στην υποβοήθηση των καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιων αρχών στο πλαίσιο των εκάστοτε διατιθέμενων πιστώσεων των προγραμμάτων που διαχειρίζεται, ενώ δεν μπορεί θεσμικά να προκαταλάβει την πρωτοβουλία των αυτοδιοικούμενων τοπικών αρχών.

Μετά την ολοκλήρωση του Ο.Π.Δ., βρίσκεται σε εξέλιξη ο σχεδιασμός δράσεων στο πλαίσιο της νέας εθνικής στρατηγικής για τους Ρομά στην Ελλάδα, που εκκινεί από την κοινή διαπίστωση της αναγκαιότητας των μέτρων και της συνέχισης των προσπαθειών, με στόχο την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας που βιώνει η συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα, ως αποτέλεσμα ιδίως της κοινωνικής απομόνωσης στη βάση φυλετικών γνωρισμάτων. Βασικό γνώρισμα του νέου στρατηγικού πλαισίου αποτελεί η ανάληψη ολοκληρωμένων τοπικών παρεμβάσεων, όπως αυτές αναδεικνύονται από τα επιμέρους επιχειρησιακά σχέδια - την πρωτοβουλία των οπίων φέρουν οι περιφερειακές αρχές - και τη διάγνωση των υφιστάμενων αναγκών στο τοπικό επίπεδο. Ειδικότερα στοιχεία για τις προτεραιότητες της νέας Στρατηγικής και το σχεδιασμό των πιλοτικών Περιφερειών που έχουν ενταχτεί στο νέο στρατηγικό πλαίσιο για τους Ρομά και εντάσσεται στο κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στην Ευρώπη θα πρέπει να αναζητηθούν από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, στο οποίο κοινοποιείται το παρόν με φωτοαντίγραφο της Ερώτησης, και συγκεκριμένα το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όπου λειτουργεί το εθνικό σημείο επαφής, κατόπιν πρόσφατης απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής του άρθρου 64 του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98 Α').

Επιπροσθέτως, και σε ό,τι αφορά συγκεκριμένα στην περίπτωση μεταστέγασης του καταυλισμού του Δήμου Αχαρνών, σας ενημερώνουμε ότι το Υπουργείο Εσωτερικών έχει ζητήσει στοιχεία από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής με το υπ' αριθ. πρωτ. 37855/23-09-2013 έγγραφο και, μόλις περιέλθει η σχετική απάντηση, θα ενημερωθεί η Εθνική Αντιπροσωπεία με νεότερο έγγραφό μας.

Υπενθυμίζεται ότι η αρμοδιότητα της μεταστέγασης αυθαίρετων καταυλισμών Τσιγγάνων, στο πλαίσιο της γενικής απαγόρευσης που θεσπίζεται περί της ανεξέλεγκτης εγκατάστασης πλανόδιων πληθυσμών με την υπ' αριθμ. ΓΠ 23641/03-07-2003 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Υγείας - Πρόνοιας (ΦΕΚ 973 Β') μέσω της δημιουργίας χώρου οργανωμένης εγκατάστασης προσωρινού χαρακτήρα, εμπίπτει στις αρμοδιότητες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, σύμφωνα ειδικότερα με το άρθρο 8 των Προεδρικών Διαταγμάτων περί της συγκρότησης αυτών. Ταυτόχρονα και

πρωτίστως, η μέριμνα για τη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδυνάτων δημοτών εμπίπτει, όπως επεξηγήθηκε ήδη ανωτέρω, στις υποχρεώσεις του άρθρου 75 ΣΙ. ε(3, 5) του Ν.3463/2006, όπως έχει συμπληρωθεί και ισχύει με το άρθρο 94 του Ν.3852/2010, σύμφωνα με το οποίο οι δημοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
2. Γραφείο Τύπου